

1. UVOD

Posle višegodišnjih napora i rasprava u Evropskoj uniji i nekoliko neprihvaćenih predloga, decembra 2000. godine na sastanku Evropskog saveta u Nici došlo do političkog rešenja problema pitanja učestvovanja radnika u upravljanju, čime je otklonjena poslednja prepreka da oktobra 2001. godine Evropski savet usvoji tekst Uredbe o Statutu Evropske kompanije.

Ovome je prethodila i rasprava na sastanku Evropskog saveta u Lisabonu marta 2000. godine kada je postavljen cilj da se u Evropi ostvari najkompetitivnija globalna ekonomija do 2010. godine.¹ Kao deo programa za ostvarenje tog cilja sačinjeni su brojni predlozi u sferi kompanijskog i prava finansijskih usluga. Pritom se vodilo računa o konkurentskim tržištima, pre svega SAD, ali i globalizaciji jeftinih ekonomija u razvoju. Postavljen je i cilj ostvarenje jedinstvenog tržišta kapitala do 2005. godine kroz Plan za finansijske usluge (Financial Services Action Plan, 1999), a predlozi regulative za Evropsku kompaniju, Desete, Trinaeste i Četrnaeste Direktive bile su deo tog plana.²

Tokom nekoliko godina nakon ovog Plana ispunjeni su ciljevi u oblasti kompanijskog statusnog prava skoro u potpunosti i doneti su svi predviđeni dokumenti (Uredba o Statutu Evropske kompanije i Direktiva o položaju zaposlenih, Direktiva o prekograničnim spajanjima društava kapitala i Direktiva o ponudi za preuzimanje), osim Direktive koja je trebalo da reguliše prekograničnu promenu sedišta društava.³ U oblasti kompanijskog prava donošenje Uredbe o Evropskoj kompaniji (SE)⁴ predstavljaju izuzetan uspeh i novu, gotovo revolucionarnu fazu u oblasti kompanijskog prava EU, koja omogućava drugačiji način organizovanja i funkcionisanja društava na jedinstvenom tržištu. To je praćeno i nekim drugim odredbama, već usvojenim ili u fazi usvajanja, ali i jednim potpuno novim odnosom prema osnovnim pravima i u vezi sa tumačenjem Ugovora o osnivanju EZ. Tako se pravo na nastanjivanje iz članova 43 i 48 Ugovora o osnivanju EZ sada tumači tako da su kompanije (društva) u mogućnosti da se kreću nesmetano na teritoriji cele Zajednice, podrazumevajući pod tim kako promenu sedišta, tako i prekogranična spajanja.⁵ Na taj način liberalno tumačenje prava na nastanjivanje, uz već usvojene dokumente koji razrađuju ovo pravo (Direktiva o prekograničnim

¹ Videti naročito tačke 1, 2, 20 i 21 Zaključaka iz Lisabona, tekst dostupan na internet strani: <http://www.consilium.europa.eu>. 24/05/07

² "Financial Services: Implementing the Framework for Financial Markets: Action Plan", European Commission, COM (1999) 232. Tekst dostupan na internet strani: <http://www.europa.eu>. 24/05/07

³ Council Regulation (EC) No 2157/2001 of 8 October 2001 on the Statute for a European company (SE), OJ L 294 of 10.11.2001, Council Directive 2001/86/EC of 8 October 2001 supplementing the Statute for a European company with regard to the involvement of employees, OJ L 294 of 10.11.2001, Directive 2005/56/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on cross-border mergers of limited liability companies, OJ L 310, 25.11.2005, European Parliament and Council Directive 2004/25/EC of 21 April 2004 on takeover bids, OJ L 142 of 30.04.2004. Tekstovi dostupni na internet strani: <http://www.europa.eu>. 24/05/07

⁴ U tekstu će se koristiti termini kompanija i društvo kao sinonimi pošto se oba izraza na različitim zvaničnim jezicima EU upotrebljavaju da označe istovetne pravne subjekte. Skraćenica za Evropsku kompaniju SE (od Societas Europaea, latinski izraz) preuzeta je iz Uredbe.

⁵ Videti praksu Evropskog suda pravde u slučaju *Centros* (Case C-212/97), koja predstavlja prvi u nizu slučajeva prekograničnih kretanja koji pokreće pitanje smisla i domašaja prava na nastanjivanje, a nastavlja se presudama u slučajevima *Überseering* (Case C-208/00), *Inspire Art Ltd.* (Case C-167/01), kao i *Sevic* (Case C-411/03). Tekst dostupan na internet strani: <http://www.europa.eu>. 24/05/07.

spajanjima društava kapitala), kao i regulativa vezana za Evropsku kompaniju predstavljaju celinu u jednoj novoj razvojnoj fazi kompanijskog prava EU.⁶

2. ISTORIJAT

Ideja o stvaranju evropske forme kompanije se javila još nakon Drugog svetskog rata, da bi kasnije naročito bila razvijena u okviru EU. Sam početak ideje se vezuje naročito za holandskog profesora Sandersa, koji je svojim uvodnim predavanjem na Roterdamskom fakultetu postavio osnov ovoj budućoj formi društva. Profesor Sanders je pod okriljem Evropske komisije izradio i tekst prvog predloga ove forme društva, koji će kasnije postati osnova za predloge Uredbe o Statutu SE. Prvi zvanični predlog u okviru EU je Komisija objavila 1970. godine. Taj Predlog je modifikovan novim Predlogom iz 1975. godine. Rad na regulativi Evropske kompanije je obustavljen 1982. godine, i nastavljen tek nakon donošenja Evropskog jedinstvenog akta 1986. godine. Evropska komisija je u značajnoj meri modifikovala ranije Predloge, i zamenila ih novim 1989. godine, a kasnije je on, nakon procedure unutar organa EU izmenjen 1991. godine. Posle Predloga iz 1991. je usledilo nekoliko nezvaničnih izmena koje nisu bile podnošene na uvid drugim organima Zajednice. Naročiti podsticaj u pokušaju novog rešenja ovog pitanja dat je 1997. godine, kada je Evropska komisija pokušala da novim programom u oblasti kompanijskog prava reguliše nekoliko spornih pitanja, među kojima i Evropsku kompaniju. Tako je došlo do novog pokušaja u vezi sa rešenjem pitanja participacije radnika u upravljanju tzv. Izveštajem grupe Davinjon, koji, međutim, nije usvojen. Konačno rešenje problema usledilo je na sastanku Evropskog saveta u Nici, 7. i 8. decembra 2000. godine, kada je usvojen politički kompromis o učestvovanju radnika u upravljanju, koji je predstavljao i konačno rešenje ovog pitanja, definisano 20. decembra 2000. godine na specijalnom sastanku Saveta.⁸ Evropska komisija je iznela nešto izmenjen Predlog Statuta SE, zajedno sa dogovorenom Direktivom o položaju radnika u SE. Iako sa protivljenjem Evropskog Parlamenta, oba dokumenta su usvojena zvanično oktobra 2001. godine, čime je ovo pitanje definitivno rešeno.

3. SVRHA I PREDNOSTI SE⁷

Stvaranje Evropske kompanije ranije je bilo motivisano suprotstavljanju jakoj konkurenciji američkih društava koja su izazvala strah u evropskim zemljama. Zbog toga se insistiralo na stvaranju SE, koje bi, kao forma koncentracije, moglo da odgovori na takvu konkurenciju.

1.

⁶ Directive 2005/56/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on cross-border mergers of limited liability companies, OJ L 310, 25.11.2005. Direktiva o prekograničnoj promeni registrovanog sedišta još uvek je u fazi sastavljanja i do sada nije bilo njenih zvaničnih predloga.

⁷ *Societas Europaea*

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

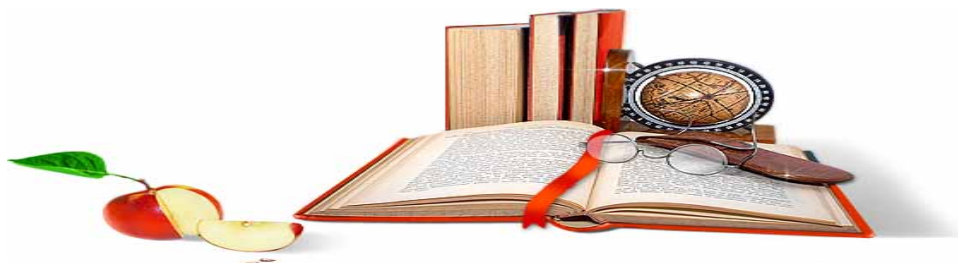
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

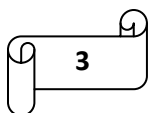
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

2.

3.

